

Teismas Lietuvos piliečiui pavardę leido rašyti su raide, kurios nėra lotyniškame raidyne

[Irytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2022/06/09/news/teismas-lietuvos-pilieciui-pavarde-leido-rasyti-su-raide-kurios-nera-lotyniskame-raidyne-23625603](https://www.rytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2022/06/09/news/teismas-lietuvos-pilieciui-pavarde-leido-rasyti-su-raide-kurios-nera-lotyniskame-raidyne-23625603)

BNS ir Irytas.lt inf.

2022-06-09 08:45, atnaujinta 2022-06-09 13:43

Kaip pranešė naujienų portalas „15min“, teismas įpareigojo Vilniaus rajono savivaldybės Civilinės metrikacijos skyrių pakeisti pareiškėjo vardą ir pavardę į „Jarosławas Wołkonowski“.

Istorikas ir fizikas, buvęs Balstogės universiteto filialo Vilniuje Ekonomikos ir informatikos skyriaus dekanas į teismą kreipėsi prašydamas įpareigoti Vilniaus rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyrių pakeisti jo vardą į „Jarosław“, o pavardę – į „Wołkonowski“.

Jis nurodė, kad tokie buvusi originali šeimos pavardė – tokią turėjo jo tėvas, senelis ir prosenelis. Sovietmečiu pavardė tapo Volkanovskij, Lietuvai atgavus Nepriklausomybę sulietuvinta.

Teismo sprendime nurodoma, kad „valstybinės institucijos turi technines galimybes atlikti pavardės įrašus rašant lietuviškos abėcėlės raides su diakritiniu ženklu, be kita ko, tą leidžia naujas teisinis reglamentavimas, raidės esančios lietuvių kalbos abėcėlėje gali būti

rašomos su diakritiniu ženklu, šiuo atveju raidė I yra lietuvių kalbos abėcėlėje, tad ji gali būti įrašyta su diakritiniu ženklu“.

Lenkai teigia diakritinių ženklų į dokumentus negalintys įrašyti ir po teismo sprendimo

Neįteisinus originalios vardų ir pavardžių rašybos su diakritiniais ženklais, dalis Lietuvos lenkų teigia negalintys pasinaudoti originalios vardo rašybos galimybe.

Kaip sako lenkų bendruomenės atstovai, net ir teismams priėmus palankius sprendimus dėl nelietuviškų diakritinių ženklų, jų įrašyti į asmens dokumentus nėra techninių galimybių.

„Lietuvos teismai jau priima sprendimus, kuriais leidžiama rašyti su vadinamaisiais šalutiniais diakritiniais ženklais, t.y. nelietuviškai, bet ir įsiteisėjus sprendimui jis negali būti šiuo metu įvykdytas“, – spaudos konferencijoje Seime ketvirtadienį sakė „Europos žmogaus teisių fondo“ teisininkė, advokatė Lilija Semaško.

Nuo gegužės 1 dienos Lietuvos įsigaliojo įstatymas, pagal kurį Lietuvos piliečio vardas ir pavardė asmens dokumentuose tam tikrai atvejais galės būti rašomi lotyniškos abėcėlės rašmenimis be diakritinių ženklų.

Nesama techninių galimybių

Anot L. Semaško, nuo kovo mėnesio senojo gyventojų registro duomenys buvo perkelti į naują registro duomenų bazę, kuri turi kitokią koduotę.

„Nauja koduotė nepalaiko nelietuviškų diakritinių simbolių įrašymo ir atvaizdavimo, neleidžia ir išimtiniais atvejais įrašyti nelietuviškų rašmenų, todėl jei nežinomas šiai sistemai žodis būtų įrašytas koku nors būdu, sistema neleistų atsirastų klaustukas pavardėje“, – teigė L. Semaško.

Teisininkė teigė, jog Registrų centras jai nurodęs, jog būtina pakeisti koduotę. Toks pakeitimas truktų apie dvejus metus ir kainuotų apie du milijonus eurų.

Teisininkė patarė asmenims, besikreipiantiems dėl vardo ir pavardės rašybos originalo kalba į teismus, tai daryti kompleksiskai ir kreiptis visos šeimos vardu, kitaip teisę į pakeitimą turės tik asmuo, kurio vardu teismas tenkins tokį prašymą.

Ragina įtraukti į įstatymą diakritinius ženklus

„Šiomet priimtas įstatymas dėl originalių vardų ir pavardžių rašybos turi būti keičiamas siekiant įtraukti ir diakritinius ženklus“, – sakė viešosios įstaigos „Europos žmogaus teisių fondas“ teisininkė Agata Palinska.

Seimo narės Beatos Petkevič teigimu, dabar galiojantis įstatymas dėl pavardžių rašybos ne visiems vienodai lygus.

„Norėtusi, kad prieš teisę visi būtume vienodi. Kai bus sutvarkyti techniniai nesklaidumai Registrų centre, bus priimta diakritinių ženklų pataisa, labai norėtusi, kad tas dalykas vardo ir pavardės rašymo būtų depolitizuotas, nes per daug laiko viskas trunka“, – teigė B. Petkevič.

Jos žiniomis, nuo gegužės, kuomet įsigaliojo naujasis vardų ir pavardžių rašybos įstatymas lotyniškais rašmenimis, buvo gauti 82 prašymai dėl pavardės keitimo.